

Schriftelijke vragen

ex Artikel 36 Reglement van Orde gemeenteraad Wassenaar

Datum	2 september 2025	Datum verzending	3 september 2025
Nummer vraag	396	Portefeuillehouder	Wethouder Van Doeveren
Ons zaaknummer	Z/25/103255	Bijlage	Geen
Onderwerp	Beantwoording schrift. vragen 396 ex art. 36 RvO DLW-fractie inzake vragen over gratis OV in Zuid-Holland		

Geachte Raad,

Door raadslid Paulides van de DLW-fractie zijn op donderdag 14 augustus 2025 vragen gesteld met betrekking tot gratis OV in Zuid-Holland. De beantwoording van deze vragen treft u hieronder aan.

Raadslid Paulides geeft het volgende aan:

In grote delen van de provincie is het vanaf 1 oktober 2025 mogelijk om in daluren gratis te reizen voor mensen met een minimuminkomen in Zuid-Holland. Dit heeft de provincie afgesproken met Qbuzz, Connexxion en met de NS voor de trein tussen Alphen a/d Rijn en Gouda.

Het gaat om een proef voor 4 jaar. Dinsdag 15 juli jl. heeft het provinciebestuur € 2,5 miljoen per jaar uitgetrokken om de abonnementen te vergoeden. De proef is bedoeld voor mensen met een minimuminkomen, die wonen in de gebieden waar de provincie Zuid-Holland het openbaar vervoer organiseert. Het is bekend dat in onze regio het openbaar vervoer geregeld is via de MRDH. Voor onze gemeente is EDS, in Den Haag de HTM en in Rotterdam de RET de voornaamste concessiehouder. In de laatste 2 gemeenten kent men volgens DLW al eigen regelingen voor gratis openbaar vervoer. Inwonenden in onze regio lijken hierdoor wel erg tussen wal en schip te raken.

Vraag 1. Is hier sprake van ongeoorloofde inkomenspolitiek door de overheid zeker ook omdat niet iedereen in aanmerking komt?

Antwoord 1. Het is niet aan het college om een oordeel te geven over de rechtmatigheid van

regelingen van andere overheden. Wel merken wij op dat het gebruikelijk is dat overheden doelgroepenbeleid voeren en daarbij bepaalde voorwaarden stellen voor deelname. Daarnaast zijn regionale overheden tariefbevoegd en mogen dus zelf bepalen welke tarieven zij voor welke groepen reizigers hanteren. Het beoordelen van de rechtmatigheid hiervan is aan de betreffende uitvoerende overheid en, indien nodig, aan de rechter.

Vraag 2. Indien men zich op het standpunt stelt dat de MRDH wat anders is dan de Provincie ZH in het kader van het organiseren van het openbaar vervoer waarom heeft de MRDH niet zich gevoegd bij het initiatief?

Antwoord 2. De MRDH en de Provincie Zuid-Holland zijn feitelijk twee verschillende bestuursorganen met ieder hun eigen wettelijke taken, bevoegdheden en concessiegebieden voor het openbaar vervoer. Deze vraag ziet op besluitvorming binnen de MRDH. Het college kan daar geen inhoudelijk antwoord op geven en verwijst voor een toelichting naar onderstaand antwoord van de MRDH als verantwoordelijk bestuursorgaan:

"De Provincie Zuid-Holland heeft, in tegenstelling tot eerdere berichtgeving, niet aan MRDH gevraagd om deel te nemen aan het initiatief. De bestuurscommissie Vervoersautoriteit van de MRDH is van mening dat openbaar vervoer toegankelijk en betaalbaar moet zijn voor alle inwoners in de metropoolregio, en daarnaast vanzelfsprekend, betrouwbaar, aantrekkelijk en veilig.

Het tegengaan van vervoersarmoede is een belangrijk thema. De betaalbaarheid van het openbaar vervoer speelt daarbij een significante rol. Overigens betekent dat niet dat de MRDH daarmee vindt dat openbaar vervoer voor minima per definitie gratis moet zijn.

MRDH voert in principe geen inkomensbeleid. Diverse gemeenten, zoals Rotterdam en Den Haag, kopen zelf producten voor bepaalde doelgroepen (lees: minima, ouderen en/of kinderen) in.

Het Rijk is momenteel bezig met de ontwikkeling van een zogenaamde Onderwegpas: een product om minima (tot 101% van het Sociaal Wettelijk Minimum) gratis of goedkoper met het OV te laten reizen. De pas maakt deel uit van een pakket klimaatmaatregelen waarvoor het kabinet een subsidieaanvraag doet bij het Europese Sociale Klimaatfonds. MRDH heeft op dit moment nog geen nadere informatie over de exacte uitvoering en ingangsdatum, maar houdt deze ontwikkeling nauwlettend in de gaten."

Vraag 3. De proef strekt zich ook uit in gebieden aangrenzend aan die van de “eigen” concessiehouders. Inwoners uit het MRDH gebied en wonende in Den Haag of Rotterdam kunnen hier ook gebruik van maken.

Antwoord 3. Voor zover bij het college bekend, kunnen inwoners van gemeenten in het MRDH-gebied niet deelnemen aan de proef van de provincie.

Vraag 4. Is het college bereid om zowel met de Provincie Zuidholland als met de MRDH in gesprek te gaan om een dergelijke regeling ook voor onze inwoners mogelijk te maken?

Antwoord 4. Het college is niet bereid om zelfstandig een vergelijkbare regeling voor gratis OV voor minima te ontwikkelen, omdat het van mening is dat er reeds voldoende minimaregelingen bestaan, waardoor onze inwoners kunnen participeren in de samenleving (Dynamisch Minimabeleid 2024).

De regeling waarnaar wordt verwezen is een initiatief van de Provincie Zuid-Holland en geldt uitsluitend in gebieden waar de provincie concessieverlener is. Aangezien Wassenaar onder het concessiegebied van de MRDH valt, is deelname aan deze provinciale regeling formeel niet mogelijk.

Wel is het college bereid om in overleg met de MRDH te verkennen of er in regionaal verband kansen zijn voor kleinschalige of gezamenlijke initiatieven, zodat eventuele kosten en uitvoeringslasten kunnen worden gedeeld. Dit kan eventueel besproken worden in de bestuurscommissie Vervoersautoriteit. Met de Provincie Zuid-Holland zal alleen overleg worden gevoerd voor zover dit relevant is voor toekomstige, bredere regelingen waaraan ook MRDH-gemeenten kunnen deelnemen.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. A.P.A. Oostermeijer,
loco-gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.